

Yttrande över betänkandet (SOU 2015:89) Ny Museipolitik, Ku2015//KL

Landstingets Sörmland har erbjudits möjlighet att yttra sig över rubricerade remiss. Yttrandet gäller under förutsättning att landstingsstyrelsen ställer sig bakom detta vid sitt sammanträde 2016-04-05. Verifiering av beslut samt eventuella kompletteringar och/eller ändringar skickas samma dag.

Sammanfattning

Landstinget Sörmland lämnar synpunkter på följande delar av utredningens förslag:

- Landstinget avstyrker förslaget om museilag. Lagförslaget känns omotiverat och svårt att efterleva i förhållande till de definitioner, ansvarsfördelning och inriktning det avser.
- Om Kulturdepartementet ändå väljer att gå vidare med förslaget om lagstiftning, ska finanseringsprincipen gälla. Landstinget Sörmland vill då uppmärksamma att lagförslaget saknar en kostnadsbild för kommunala och regionala museer i kapitlet om ekonomiska konsekvenser.
- Landstinget Sörmland anser inte att en ny myndighet är att föredra. Staten bör istället använda, utveckla och samordna befintliga myndigheter.
- De flesta regionala och kommunala kulturinstitutioner har redan i uppdrag att bedriva utvecklingsarbete och att samverka med andra aktörer. Ett statligt stöd kan stärka ytterligare detta uppdrag.

Avsnitt 10.3 Slå fast museernas ställning i lag

Utredningen föreslår att en museilag införs som slår fast de offentligt styrda museernas fria ställning som kunskapsinstitutioner i samhället. Förslaget ska reglera det allmänna museiväsendet, bland annat deras ändamål, ansvarsfördelning, publik verksamhet, kunskapsuppbyggnad, samlingsförvaltning samt samverkan och spridning i landet.

Landstinget avstyrker förslaget om museilag. Lagförslaget känns omotiverat och svårt att efterleva i förhållande till de definitioner, ansvarsfördelning och inriktning det avser. Bestämmelsen i 5 § ger exempel på problem och som Landstinget Sörmland motsätter sig om att ett museums huvudman inte får vidta åtgärder som syftar till att inskränka museets fria förmedling av kunskap. Att ett landsting driver ett museum är en för huvudmannen helt frivillig verksamhet. Frågan om ett landsting ska driva ett museum eller inte grundas på lokalpolitiska överväganden och är en del av den kommunala självstyrelsen och fastställt i kommunallagens 2 kap 1 §, allmänna befogenheter för kommuner och landsting. Varför ska en tvingande lag styra huvudmannens utformning av driften av verksamheten

och i vilken juridisk form verksamheten ska bedrivas, när huvudmannen självständigt bestämmer om verksamheten ska finnas eller inte?

Landstinget Sörmland föreslår att lagförslaget utvecklas till nationella mål för den statliga museipolitiken, vilket också var utredningen uppdrag att föreslå. Med en viss bearbetning kan paragraferna i förslaget utvecklas till nationella mål.

Om Kulturdepartementet väljer att gå vidare med förslaget om lagstiftning, ska finanseringsprincipen gälla. Landstinget Sörmland vill då uppmärksamma att lagförslaget saknar en kostnadsbild för kommunala och regionala museer i kapitlet om ekonomiska konsekvenser. Lagförslaget behöver också genomgå en utförlig granskning om vilka verksamheter som den nya lagen ska omfatta, ansvarsfördelningen och vilka konsekvenser lagen medför för kommunala och regionala museer och deras huvudmän.

Avsnitt 10.5 Inrätta en ny myndighet för museifrågor

Utredningen föreslår inrättandet av en ny myndighet för museer och utställningar. Myndighetens uppgift blir att främja utveckling av museiverksamhet. Den ska följa upp verksamhet inom, och fördela bidrag till museisektorn. I förslaget ska myndigheten finansieras genom att medel överförs från Riksutställningar, som i sin tur ska avvecklas.

Landstinget Sörmland anser inte att en sådan myndighet är att föredra. Staten bör istället använda, utveckla och samordna befintliga myndigheter, Statens Kulturråd, Riksutställningar, Riksantikvarieämbetet och Myndigheten för kulturanalys, för att stimulera och stödja utvecklingen inom museisektorn.

Avsnitt 10.5.2 Fördela statsbidrag inom museisektorn

Utredningen förslår inrättandet av statsbidrag till samverkansprojekt för att främja utveckling av museiverksamhet. Bidragen ska också främja spridningen av utställningar och annan publik verksamhet i hela landet.

Landstinget Sörmland anser att museisektorns behov av utveckling och samverkan skulle underlättas om statliga medel förstärkte de regionala och kommunala satsningarna på området. De flesta regionala och kommunala kulturinstitutioner har redan i uppdrag att bedriva utvecklingsarbete och att samverka med andra aktörer. Ett statligt stöd kan ytterligare stärka detta uppdrag.

Monica Johansson
Ordförande i landstingsstyrelsen

Jan Grönlund
Landstingsdirektör